

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Struktura metodického listu s využitím transferového nástroje

**Implementace Krajského akčního plánu Kraje Vysočina I
- Učíme se ze života pro život**

Registrační číslo: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_034/0008656

Vypracoval realizační tým projektu

Struktura metodického listu s využitím transferového nástroje

Metodický list se skládá ze tří částí: úvodní list, praktická část, závěrečný list.

Struktura metodického listu s využitím transferového nástroje

Úvodní list

- Úvodní informace:
 - 1) identifikace projektu,
 - 2) rozvíjená oblast,
 - 3) oblast vzdělávání/předmět,
 - 4) název aktivity,
 - 5) stupeň vzdělávání (2. stupeň ZŠ, SŠ)
 - 6) ročník.

Praktická část

- Základní informace:
 - 1) název aktivity/téma,
 - 2) cílová skupina,
 - 3) cíl aktivity:
 - a) transferový – v oblasti rozvoje příslušné kompetence/gramotnosti,
 - b) oborový – učivo.
- Příprava k zajištění aktivity:
 - 1) pomůcky (např. stavebnice, obrázky, videa, pracovní listy, kartičky, mapy, atd.),
 - 2) metodické informace,
 - 3) motivace žáků před využitím transferového nástroje.
- Průběh aktivity:
 - 1) očekávaná doba realizace,
 - 2) formy a metody – stručný postup způsobu využití transferového nástroje, výhody realizace,
 - 3) metodická poznámka k možné obměně způsobu realizace aktivity.
- Zpětná vazba žáka: reflexe žáka (např. dotazník, řízený rozhovor, sebehodnocení).
- Identifikace rizik a úskalí: rizika a úskalí (s čím také počítat při realizaci aktivity).

Závěrečný list

- Zdroje informací (uvedené dle pravidel pro citace):

Dostupné z <https://sites.google.com/site/novaiso690/jak-citovat>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Metodický list s využitím transferového nástroje bude použit v následujících rozvíjených oblastech:

- a) Jazykové kompetence v nejazykových předmětech,
- b) ICT kompetencí mimo oborový předmět informatika/práce s PC,
- c) Čtenářská gramotnost mimo výuky českého jazyka,
- d) Matematická gramotnost mimo výuky matematiky.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Příloha: metodický list – Čtenářská gramotnost mimo výuky českého jazyka

Implementace Krajského akčního plánu Kraje Vysočina I

- Učíme se ze života pro život

Registrační číslo: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_034/0008656

Rozvíjená oblast:	Čtenářská gramotnost mimo výuky českého jazyka
Oblast vzdělávání/ předmět:	Občanská výchova
Název aktivity:	Návštěva hradu Karlštejn
Stupeň vzdělávání:	ZŠ
Ročník:	Sedmý ročník

Základní informace

- 1) Název aktivity: Návštěva hradu Karlštejn.
- 2) Cílová skupina: žáci sedmého ročníku ZŠ.
- 3) Cíl aktivity:
 - a) transferový (v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti)
 - jsou získávány a předávány informace k vyjádření potřeb i prožitků žáků,
 - žák získá sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a prezentuje sám sebe před kolektivem, snaží se o kultivovaný projev,
 - žák porozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace.
 - b) oborový (předmět občanská výchova)
 - zdůvodní nepřijatelnosti vandalského chování,
 - připomenutí pravidel slušného chování a lidského soužití.

Příprava k zajištění aktivity

- 1) Pomůcky:
 - a) pracovní list – výchozí text: Návštěva hradu Karlštejn (příloha 1),
 - b) PET víčka: vizuální podpora pro metodu Pětílístku – 7 vlastnoručně vyrobených sad (příloha 2),
 - c) otázky k textu: pro čtení s porozuměním (příloha 3),
 - d) otázky k textu: pro matematické operace (příloha 4).
- 2) Důležité metodické informace: jako hlavní zdroj informací slouží příloha 1, kde žáci získají částečné informace o hradu Karlštejn. Tento pracovní list se stává podkladem pro vytvoření dalších úloh (přílohy: 2, 3, 4), kde žáci mohou prokázat komplexní porozumění textu a zaměřit se na vyhledání odpovědí na otázky.
- 3) Motivace žáků před využitím transferové metody:

video: <https://www.youtube.com/watch?v=1MM3ddHiugs> (délka 27 minut, stačí pouze zhlédnout 2 až 3 min. filmu)

Průběh aktivity

- 1) Očekávaná doba realizace: 45 minut.
- 2) Použitý transferový nástroj:
 - a) formy: individuální, skupinové,
 - b) metody
 - čtení s porozuměním – příloha 1 (výchozí text) a příloha 3 (otázky k výchozímu textu)
 - metoda Pětílístek – příloha 1 (výchozí text) a příloha 2 (metoda Pětílístek). Výhodou metody Pětílístku je rychlá zpětná vazba žáka, používá se jako přehledný způsob opakování.

- 3) Metodická poznámka k možné obměně způsobu realizace aktivity: pracovní list Návštěva hradu Karlštejn lze využít i v jiných předmětech k rozvoji čtenářské gramotnosti, např. v předmětu matematika – příloha 4.

Zpětná vazba žáka

Reflexe žáka: řízený rozhovor, skupinové hodnocení pravidel slušného chování.

Identifikace rizik a úskalí

- nedostatečné vysvětlení použitých metod a jejich nepochopení žákem.

Zdroje informací

- 1) Altmanová, J. Pětílístek
Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/z/18339/PETILISTEK.html/>
- 2) Rutová, N. Pětílístek, Respekt nebolí. Dostupné z: <http://www.respektneboli.eu/pedagogove/archiv-metod/petilistek>, [citováno 22. 4. 2018]. Kontext: veřejný.
- 3) Charakteristika textu. Dostupné z: <http://www.hradkarlstejn.cz> [citováno 22. 4. 2018]. Kontext: veřejný.
- 4) Video. Zdroj Karlštejn. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=1MM3ddHiugs>

Příloha 1 metodického listu Návštěva hradu Karlštejn: pracovní list – výchozí text

Prohlídkové okruhy - 1. prohlídkový okruh

Okruh zahrnuje historické interiéry dvou pater Císařského paláce a spodních podlaží Mariánské věže s cenným vybavením ze 14. – 19. století, Dvořeniňská síň, Rytířský sál s kaplí sv. Mikuláše, Mariánské nádvoří, renesanční interiéry děkanství, Karlova ložnice s kaplí sv. Václava, Audienční síň, Královský sál předků a Hodovní síň, dále hradní pokladnice, klenotnice, bývalé hradní vězení v přízemí Mariánské věže. Na této trase je rovněž vystavena kopie české Svatováclavské koruny. Volně přístupná je Studniční věž s 78 m hlubokou hradní studnou s dochovaným unikátním systémem vytahování vody ze studny. První prohlídkový okruh pouze s průvodcem, délka prohlídky 50-60 minut, max. 55 osob, nutnost rezervace času prohlídky hradu pro skupiny s více než 10 osobami.

Prohlídkové okruhy - 2. prohlídkový okruh

Okruh prochází východním křídlem Císařského paláce, horním patrem Mariánské věže a Velkou věží. Nabízí ke zhlédnutí historicky nejcennější prostory hradu Karlštejna, které patří mezi světové unikáty. Malou hradní obrazárnu se sbírkou grafiky, kostel Nanebevzetí Panny Marie, kaple sv. Kateřiny, bývalou sakristii, visutý věžní most, hradní lapidárium, Velkou obrazárnu, pracovnu architekta Josefa Mockera, věžní schodiště s nástěnnými malbami ze 14. století, kapli sv. Kříže. Druhý prohlídkový okruh pouze s průvodcem, délka prohlídky 100 minut, max. 20 osob, nutnost rezervace času prohlídky pro každého návštěvníka.

Vstupné 1. prohlídkový okruh

Dospělí 190 Kč

Děti od 6 let, studenti, důchodci od 65 let, osoby s průkazem ZTP 130 Kč

Rodinné vstupné 510 Kč

Rezervace 20 Kč/osoba skupina nad 10 osob

Vstupné 2. prohlídkový okruh

Dospělí 500 Kč

Děti od 6 let, studenti, důchodci od 65 let, osoby s průkazem ZTP 350 Kč

Rodinné vstupné 510 Kč

Rezervace 20 Kč/osoba

Informace pro návštěvníky

Na hradě je povoleno fotografování a filmování jen v exteriérech. V interiérech prohlídkových tras není tato činnost dovolena.

Je zakázáno rušit hlukem (hovorem, hudbou, zpěvem, používáním mobilních telefonů a mobilních přehrávacích zařízení, hlasitými projevy a jinou podobnou činností) ostatní

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

návštěvníky či výklad průvodce, nebo jakkoli znepříjemňovat ostatním návštěvníkům návštěvu objektu.

Vstup do objektu není povolen návštěvníkům v silně znečištěném, nedostatečném nebo jinak nevhodném oděvu.

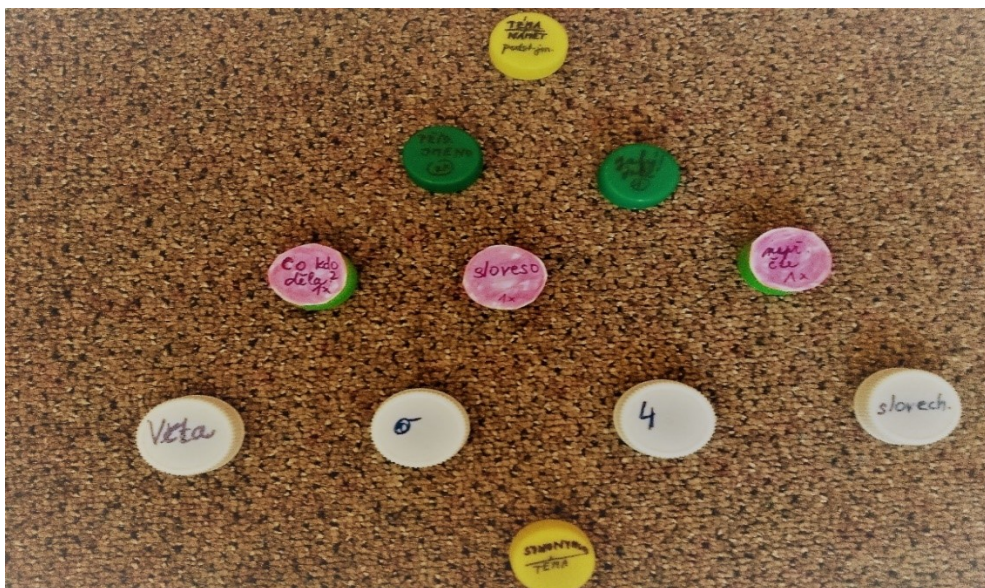
Domácí zvířata

Na Karlštejně se mohou psi pohybovat pouze na vodítku a s košíkem. Svého mazlíčka můžete vzít pouze na prohlídku I. prohlídkového okruhu, a to výhradně v tašce. Prohlídku II. a III. okruhu se Vašemu domácímu mazlíčkovi umožnit nemůžeme.

Příloha 2 metodického listu: PET – víčka: metoda Pětílístek

Tento pracovní list je nutné použít s pracovním listem 1. Žáci z daného textu vyberou jen tu oblast, kterou jim učitel určí. Pro předmět občanská výchova jsou tedy vybranými slovy „pravidla“ či „chování“. Jedno z vybraných slov bude tedy sloužit jako „špice Pětílístku“. Na základě vysvětlení pravidel Pětílístku, pak žáci pracují s textem a dotváří „model Pětílístku“.

Informace k obrázku:

Pyramida Pětílístku:

_____ jednoslovné téma, námět (obvykle podstatné jméno)
_____ vlastnosti námětu, tématu (dvě příd. jména)
_____ děj námětu, tématu (3 slovesa)
_____ věta o 4 slovech (vztahuje se k námětu)
_____ synonymum, které rekapituluje podstatu námětu

Výhody: metoda je u žáků oblíbená. Dá se aplikovat u mladších, i starších žáků základní školy, ale rovněž u žáků středních škol. Její obrovskou výhodou je, že učitel velmi rychlým způsobem dokáže zjistit, jestli žák látku/dané téma přečetl (tiché čtení – individuální) a pochopil, či nikoliv. Pro zjednodušení připomenutí lze použít (zejména v ZŠ) hmatatelnou vizuální pomůcku „PET víčka“, kterou dostanou skupiny žáků v týmu (doporučuji maximálně 4 osoby) – více obrázků pod textem.

Podle rozložení PET víček je zřejmé, jak metoda Pětílístku funguje - jednotlivé barvy spolu vždy souvisejí.

Příloha 3 metodického listu Návštěva hradu Karlštejn: pracovní list pro čtení s porozuměním

Otázky k výchozímu textu: Návštěva hradu Karlštejn

OTÁZKA 1: KARLŠTEJN

Které z následujících činností jsou podle textu při návštěvě 1. prohlídkového okruhu zakázány?

Činnost	Povoleno / Zakázáno
Kouření	Povoleno / Zakázáno
Vstup v plavkách	Povoleno / Zakázáno
Vstup bez průvodce	Povoleno / Zakázáno
Vstup bez předchozí rezervace	Povoleno / Zakázáno
Používání mobilních telefonů	Povoleno / Zakázáno
Fotografování mimo vnitřní prostory hradu	Povoleno / Zakázáno

OTÁZKA 2: KARLŠTEJN

Jaké podmínky musí splnit malý pes, aby mohl být přítomen prohlídce 2. okruhu?

- Musí být nesen v náručí, košíku, tašce apod.
- Nesmí štěkáním narušit důstojnost památky.
- Musí být na vodítku a opatřen náhubkem.
- Nesmí se prohlídky účastnit.

OTÁZKA 3: KARLŠTEJN

Je podle textu vstup handicapovaných osob na prohlídku 1. okruhu možný, nebo nemožný?

- Nemožný, protože hrad nemá bezbariérový přístup.
- Nemožný bez doprovodu osobního asistenta.
- Možný pouze po předchozí rezervaci.
- Možný s pomocí dalších lidí.

Odpovědi na otázky k pracovnímu listu 3:

OTÁZKA 1:

Činnost	Povoleno / Zakázáno
Kouření	Zakázáno.
Vstup v plavkách	Zakázáno – vstup na prohlídku 1. a 2. okruhu je možný jen ve vhodném oděvu odpovídajícím důstojnosti a významu památky.
Vstup bez průvodce	Zakázáno – oba prohlídkové okruhy jsou pouze s průvodcem.
Vstup bez předchozí rezervace	Povoleno – rezervace je nutná pouze pro 2. prohlídkový okruh.
Používání mobilních telefonů	Zakázáno – rušení hlukem ostatní návštěvníky.
Fotografování mimo vnitřní prostory hradu	Povoleno – v exteriérech je fotografování povoleno, zakázáno je pouze v interiérech.

OTÁZKA 2:

Správná odpověď: d) Nesmí se prohlídky účastnit.

Příklady nevyhovujících odpovědí:

- Musí být nesen v náručí, košíku, tašce apod., týká se pouze 1. prohlídkové trasy.
- Nesmí štěkáním narušit důstojnost památky, podle textu je přístup zvířat na 2. okruh zakázán.
- Musí být na vodítku a opatřen náhubkem, tato informace není v textu uvedena.

OTÁZKA 3: KARLŠTEJN

Správná odpověď: d) Možný s pomocí dalších lidí.

Příklady nevyhovujících odpovědí:

- Nemožný, protože hrad nemá bezbariérový přístup, hrad nemá bezbariérový přístup, ale handicapovaní lidé se prohlídek účastnit mohou, mají i sníženou sazbu vstupného.
- Nemožný bez doprovodu osobního asistenta, osobní asistent v textu není zmíněn.
- Možný pouze po předchozí rezervaci, povinná rezervace se týká pouze 2. prohlídkové trasy.

Příloha 4 metodického listu Návštěva hradu Karlštejn: pracovní list pro matematické operace

Otázky k výchozímu textu: Návštěva hradu Karlštejn – příloha 1.

Transferový nástroj: čtenářská gramotnost v matematice.

OTÁZKA 1: KARLŠTEJN

Jaké nejnižší vstupné zaplatí otec, matka a 3 děti ve věku 10, 12, 14 let za 1. prohlídkový okruh?

.....
.....
.....

OTÁZKA 2: KARLŠTEJN

Jakou částku za vstup na 2. prohlídkový okruh zaplatí dva dospělí, z nichž jeden je držitelem průkazu ZTP?

.....
.....
.....

OTÁZKA 3: KARLŠTEJN

Školní třída s 32 žáky si jede prohlédnout kapli sv. Kříže na hradě Karlštejn. Stihne prohlídkový okruh ukončit za 100 minut? Svou odpověď zdůvodněte.

.....
.....
.....
.....

Odpovědi na otázky k pracovnímu listu 4:

OTÁZKA 1:

Správná odpověď: 510 Kč – rodinné vstupné.

Příklady nevyhovujících odpovědí:

- 770 Kč nejde o nejnižší vstupné, rodina by nevyužila rodinné vstupné.
- 2050 Kč jde o vstupné na 2. prohlídkový okruh.
- Jakékoli další číslo odlišné od 510 Kč.

OTÁZKA 2:

Správná odpověď: 890 Kč, 500 Kč dospělý, 350 Kč osoba s průkazem ZTP, 40 Kč za povinnou rezervaci pro dvě osoby.

Příklady nevyhovujících odpovědí:

- 850 Kč – není započítána částka za rezervaci
- 1040 Kč – není uvažována sleva pro invalidy
- 1000 Kč – není uvažována sleva pro invalidy a není započítána částka za rezervaci
- 380 Kč – částka odpovídá vstupnému na 1. prohlídkový okruh, jakékoli další číslo odlišné od 890 Kč.

OTÁZKA 3:

Příklady správných odpovědí:

- Nestihne, kaple sv. Kříže je součástí 2. okruhu, kam se vejde jen 20 osob.
- Nestihne, 32 žáků se nevejde do jedné prohlídky.
- Nestihne, musí jít na dvakrát.
- Nestihne, nemohou jít všichni pohromadě.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

